

Selvitys lasten ja nuorten lippujen ikärajan nostamisen taloudellisista vaikutuksista

Raportti 30.4.2024

Föli-alueella on ollut käytössä tasataksa vuodesta 2014 alkaen. Lastenlippu on käytössä nykyisin 7–14-vuotiaille ja nuorisolippu 15–19-vuotiaille. Tätä vanhemmat opiskelijat ovat oikeutettuja opiskelijalippuun. Nuoriso-, opiskelija- ja seniorilippu ovat keskenään samanhintaisia.

Muihin kaupunkeihin nähden lastenlipun ikäraja on alhainen. Tavallisesti muissa suurissa ja keskisuurissa kaupungeissa lasten lipun yläikäraja on 16 vuotta; HSL-alueella 17 vuotta. Tämän vuoksi on katsottu tarpeelliseksi selvittää vaikutukset, mikäli lasten lipun yläikäraja nostetaan joko 16 tai 17 vuoteen. Toisen asteen maksuttomuuden myötä merkittävä osa ikäryhmästä saa oikeuden maksuttomaan joukkoliikenteeseen. Jos koulumatka on yli 7 km, Kela tarjoaa maksuttoman joukkoliikenteen.

HSL-aluetta lukuun ottamatta monissa kaupungeissa on nuorisolippu käytössä. Nuorisolipun ikärajoissa on kaupungeittain enemmän vaihtelua: Kuopiossa, Lahdessa ja Turussa nuorisolipun yläikäraja on 19 vuotta, kun taas esimerkiksi Tampereella yläikäraja on 25 vuotta.

Selvityksen tavoitteena on ollut selvittää, miten lasten ja nuorisolippujen ikärajan nostaminen vaikuttaisi joukkoliikenteen käyttöön sekä millaisia kustannusvaikutuksia muutoksella olisi lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Lisäksi on selvitetty, kuinka paljon lippujen hintoja tulisi keskimäärin nostaa, mikäli halutaan, etteivät kokonaislipputulot vähene. Työssä on myös tarkasteltu, kuinka paljon lippujen hintoja tulisi nostaa, jotta kokonaislipputulot voitaisiin kasvattaa noin 1,0 milj. eur/vuosi.

Työssä on arvioitu vaihtoehtojen muutokset lipputuloihin ja nousumääriin. Työssä ei ole arvioitu asiakaspalvelupisteen resurssien ja henkilöstökustannusten muutoksia, mikä aiheutuu opiskelijoiden opinto-oikeuden tarkistamisesta opiskelija-alennuksen myöntämisen yhteydessä. Työssä ei myöskään ole arvioitu, miten tarkastellut muutokset vaikuttaisivat mahdollisiin ikärajojen väärinkäyttöihin tai ikärajan todentamiseen.

Työtä on ohjannut Fölin edustajista koostunut ohjausryhmä, johon ovat kuuluneet Sirpa Korte, Topias Pihlava, Sari Niemi sekä Tiina Sinokki.

Konsulttina työssä on toiminut WSP Finland Oy, jossa työstä ovat vastanneet Simo Airaksinen, Antti Kataja ja Juhani Mutikainen. Työ on valmistunut huhtikuussa 2024.

Föillä on nykyisin hyvin monipuolinen lippujärjestelmä. Lippuvalikoima on monipuolisempi ja joustavampi kuin muissa Suomen kaupungeissa. Esimerkkinä voi mainita mm. vapaan kauden pituuden valinnan ja tuplakortin, jossa matkat ovat arvolipun hintaisia, mutta hintakattona on 30 päivän kausilipun hinta.

Työssä on tarkasteltu vuoden 2023 nousumääriä ja lipputuloja. Föli-alueella on tehty 25,3 milj. nousua vuonna 2023 ja lipputulot ovat olleet 28,7 milj. €. Vuosi 2023 on ollut poikkeuksellinen, koska joukkoliikenteen arvonlisäveroprosentti poistettiin tilapäisesti tammi-huhtikuuksi. Lippujen hinnoittelun muutoksia laskettaessa on kuitenkin käytetty lipputuloina 27,7 milj. eur (+alv), joka olisi ollut Fölin lipputulo-osuus ilman valtion tarjoamaa väliaikaista alv-poistoa. Siten tarkastelu vastaa paremmin tulevien vuosien lipputulovaikutuksiin, mikäli muutoksia toteutetaan.

Turussa lastenlipun yläikäraja on moniin muihin Suomen kaupunkeihin nähden alhainen, 14 vuotta. Tässä työssä on sen vuoksi tutkittu lasten lipun yläikärajan nostamista joko 16 tai 17 vuoteen. Yläikärajan nostaminen 16 ikävuoteen edellyttäisi lippujen hintojen nostamista 0,4–0,5 %. Mikäli lasten lipun yläikäraja olisi 17 vuotta, on oletettu nuorisolipun poistuvan. Tällöin lippujen hintoja olisi tarve korottaa 0,5–0,6 %. Muutosten vähäisyyteen vaikuttaa se, että koulumatkojen ollessa pidempiä, kunta tarjoaa koululaislipun. Toisen asteen maksuttoman opetuksen myötä osa saa puolestaan Kelan korvaaman lipun. Lastenlipun yläikärajan nosto voidaan kokea myös oikeudenmukaiseksi, koska suurelle osalle ikäluokasta pääosa matkoista korvataan. Lyhempiä koulumatkoja joukkoliikenteellä tekevät maksavat matkansa itse ja tällöin lastenlipun ikärajamuutos palvelee myös heitä.

Nuorisolipun yläikärajan nostamisessa 29 ikävuoteen on tutkittu kahta vaihtoehtoa: VE A:ssa opiskelijalippu poistetaan ja VE B:ssä opiskelijalippu säilytetään. Lisäksi lasten lipun yläikäraja on 16 vuotta. Opiskelijalippu poistaen lippujen hintoja on arvioitu jouduttavan nostaa 3,3–5,2 %. Hintojen nosto vähentää matkustusta 0,4–2,0 %. Jos opiskelijalippu säilytetään, hintoja on arvioitu jouduttavan nostaa 4,1–5,7 %. Hintojen nosto vähentää matkustusta 0,3–1,6 %.

Viimeisessä tutkitussa vaihtoehdossa (VE3) kokonaislipputuloja pyritään nostamaan miljoonalla eurolla ilman ikärajamuutoksia. Tällöin lippujen hintoja tulee nostaa merkittävästi, keskimäärin 5,3–10,8 %. Lippujen hintojen korotuksen myötä matkustajamäärät vähenevät 0,4–1,7 milj. matkustajalla/vuosi.

Esipuhe

Tiivistelmä

1. Lähtökohdat		5
2. Lippujen hintataso ja ikärajat verrattuna joihinkin muihin kaupunkiseutuihin	11	
3. Lippujen hinnoittelun muutosten vaikutukset	14	
4. Yhteenveto		27

1. Lähtökohdat

Lippujärjestelmä ja lippujen hinnoittelu

Turun seudun joukkoliikenteen, Fölin, toimivalta-alueeseen kuuluvat Turku, Kaarina, Raisio, Lieto, Naantali ja Rusko. Paimio liittyy Föli-alueeseen 1.7.2024. Föli vastaa toimivalta-alueensa joukkoliikenteen järjestämisestä.

Föli-alueen lippujärjestelmä on hyvin monipuolinen. Keskeisimmät asiakasryhmät ja lippujen hinnat on esitetty seuraavan sivun taulukossa.

Busseista käteisellä ostettavat kertaliput ovat kalleimpia. Kertalippuja on ostettavissa myös lähimaksulla. Lähimaksulla maksettaessa on lisäksi käytössä 8 €/vrk ja 26 €/7 päivää hintakatot. Kertalippuja on ostettavissa myös muista myyntikanavista, kuten automaateista ja kioskeista. Kertalippujen osuus kaikista lipputuloista on 35 %. Kertalippujen suurella lipputulojen osuudella on merkittävä vaikutus, kun myöhemmin työssä on arvioitu, kuinka suuri osuus siirtyisi kertalipuista arvokorttiin, mikäli nuorisolipun ikäraja nostetaan. Siirtymää on työssä tarkasteltu oletuksella, että 1/3–2/3 siirtyisi tällöin matkakortin käyttäjäksi. Määrä voi olla pienempikin, sillä nykyisin muutoinkin monen olisi taloudellisesti kannattavaa käyttää arvokorttia kertalipun sijasta. Satunnaiset matkustajat voivat suosia kertalippuja ostamisen helppouden vuoksi. Kalliimmasta hinnasta huolimatta matkat voivat olla suhteellisen edullisia esimerkiksi henkilöauton käyttöön nähden.

Arvokorteilla tarkoitetaan matkakortin arvolla ostettavia kertalippuja. Kausilippuja on ostettavissa vapaavalintaisesti 10–365 päiväksi. Aikuisten arvo- ja kausiliput voivat olla niin henkilökohtaisella kuin haltijakohtaisella kortilla. Henkilökohtaiselle matkakortille on ostettavissa lasten, nuoriso- ja opiskelija- sekä seniori- ja vammaisten arvo- ja kausilippuja. Arvolippujen osuus lipputuloista on 21 % ja kausilippujen 35 %.

Mobiilisovelluksella on ostettavissa aikuisten ja lasten kertalippuja sekä 10 matkan sarjalippuja. Lisäksi mobiilisovelluksella on ostettavissa aikuisten kausilippuja 10–180 päiväksi. Asiakasryhmistä aikuiset, nuoriso ja opiskelija voivat lisäksi ostaa tuplakortin, jolla matkustetaan arvolipulla, mutta kuukausittaisena hintakattona on 30 päivän kausilipun hinta.

Lippujen ikärajojen nostamisen osalta on huomioitava, että nuoriso- ja opiskelijalippuja ei myydä kertalippuina. Lisäksi esimerkiksi lapsilla ei ole arvokortissa päivähintaa. Yölisä on puolestaan kaikissa asiakasryhmissä 1 €/lippu. Lippujen ikärajoja muutettaessa oletuksena on, että merkittävä osa käyttäjistä siirtyy edullisemmän matkakortin käyttöön.

Nykyinen lippuvalikoima ja -hinnoittelu

Fölin nykyinen lippuvalikoima ja -hinnoittelu on esitetty alla olevissa taulukoissa.

Yksittäiset matkat	Aikuiset	Lapset (alle 15 v)	Nuoret (15-19 v) ja opiskelijat	Seniorit (yli 65 v) ja vammaiset
Kertalippu etukäteen	3 €	1,50 €	-	-
Kertalippu käteisellä bussista	4 €	2 €	-	-
Kertamatka arvokortilla	2,50 €	1,25 €	1,80 €	1,80 €
Ma-pe klo 9–13 arvokortilla	2,50 €	1,25 €	1,55 €	1,55 €
Yö klo 23–04 arvokortilla	3,50 €	2,25 €	2,80 €	2,80 €

Vuoro-kausiliput	Aikuiset
1 vrk	8 €
2 vrk	11 €
3 vrk	14 €
4 vrk	17 €
5 vrk	20 €
6 vrk	23 €
7 vrk	26 €

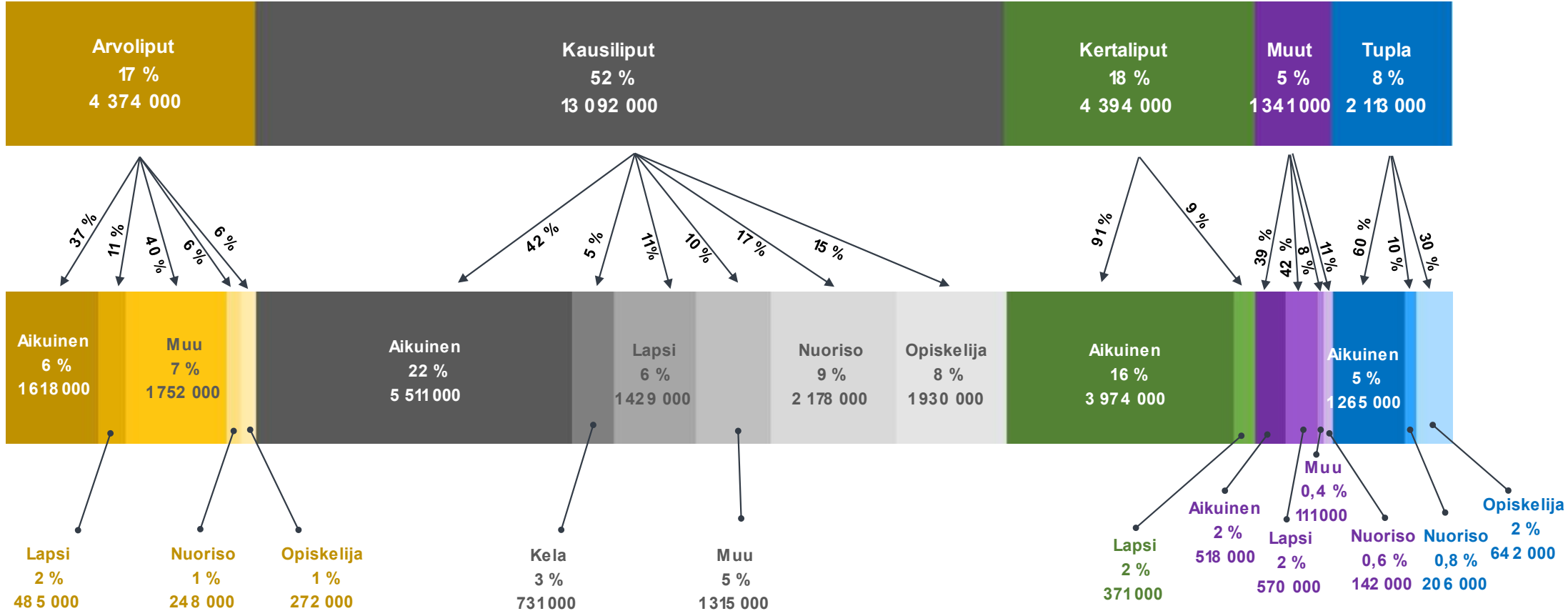
Kausikortit	Aikuiset	Lapset (alle 15 v)	Nuoret (15-19 v) ja opiskelijat	Seniorit (yli 65 v) ja vammaiset
10 pv	25 €	13€	18 €	18 €
30 pv	55 €	27 €	38 €	38 €
90 pv	148 €	74 €	104 €	104 €
365 pv	535 €	268 €	375 €	375 €
Tuplakortti 30 pv	55 €	-	38 €	-

Työssä on tarkasteltu, kuinka paljon lippujen hintoja pitäisi keskimäärin muuttaa tarkastelluissa vaihtoehtoissa, jotta kokonaislipputulo säilyy ennallaan. Lisäksi on tarkasteltu lippujen hintojen korotustarve, jos kokonaislipputuloja halutaan lisätä 1,0 milj. eur/vuosi (+alv). Yksittäisten lippujen hintoja voidaan muuttaa keskimääräistä enemmän tai vähemmän, jos halutaan, että hinnat ovat esimerkiksi kokonaislukuja tai pyöristetään 10 sentin tarkkuuteen.

Lähtötietona olleen matkustusaineiston perusteella Föli-alueella on tehty 25,31 milj. nousua vuonna 2023. Nousumäärien jakautuminen lipputyypeittäin ja asiakasryhmittäin on esitetty alla olevassa kuvassa. Nousuista yli 50 % tehdään kausilipuilla. Arvolippujen osuus on 17 % ja kertalippujen 18 %.

Tässä työssä on tarkasteltu muutoksia lasten ja nuorten lippujen ikärajoihin, mikä heijastuisi myös opiskelijalippuihin. Muutosten merkittävyyttä vähentää se, että kaikista nousuista vain noin kolmasosa tehdään lasten, opiskelijoiden ja nuorten lipuilla. Kunkin näiden kolmen ryhmän osuus kaikista nousuista on noin 11 %.

Nousumäärien jakautuminen vuonna 2023

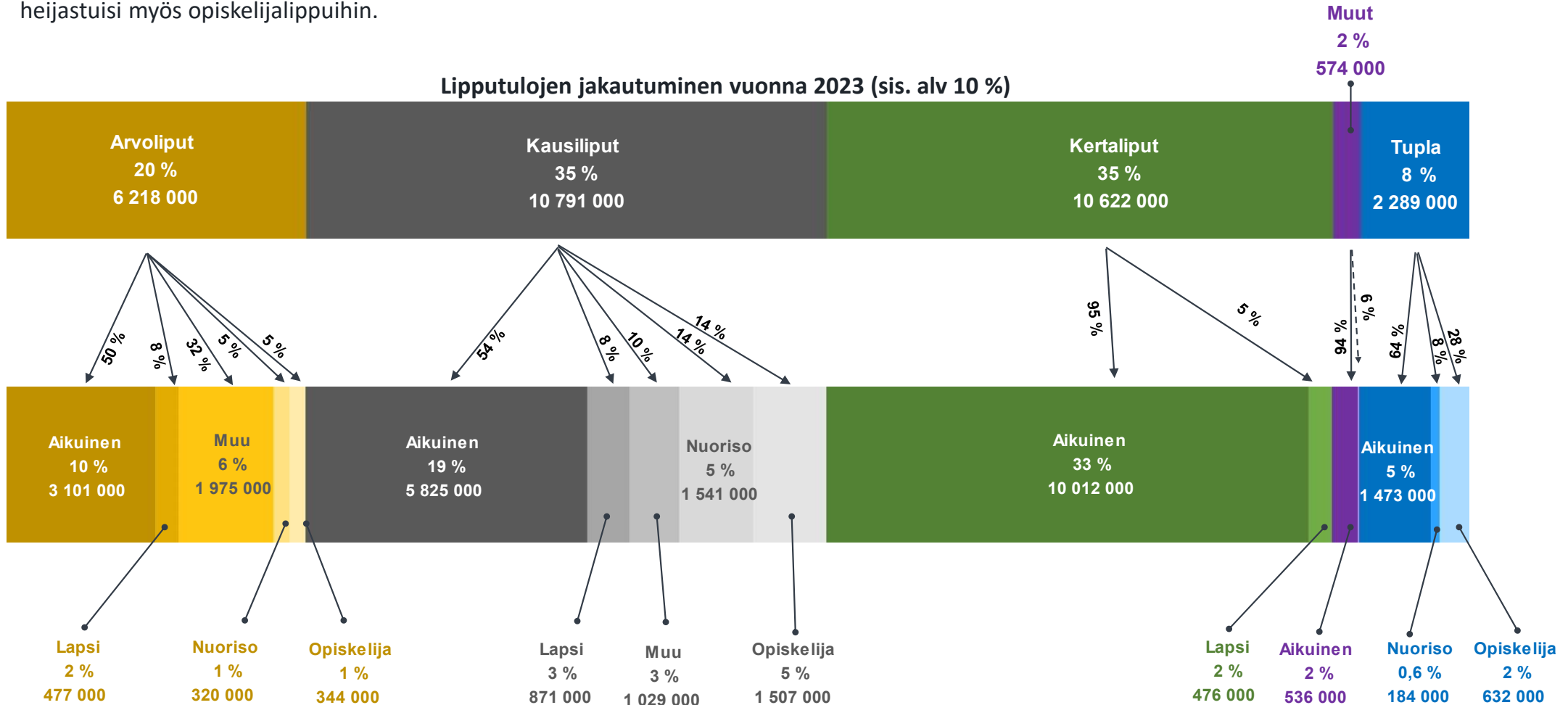

Fölin nykyiset lipputulot

Vuosi 2023 on ollut poikkeuksellinen, koska joukkoliikenteen alv poistettiin tilapäisesti tammi-huhtikuuksi. Lippujen hinnoittelun muutoksia laskettaessa on kuitenkin käytetty lipputuloina 27,72 milj. eur (+alv), joka olisi ollut Fölin lipputulo-osuus ilman valtion tarjoamaa väliaikaista alv-poistoa. Siten tarkastelu vastaa paremmin tulevien vuosien lipputulovaikutuksiin, mikäli muutoksia toteutetaan. Koska alv-alennusta tammi-huhtikuussa ei viety lippujen asiakashintoihin, olivat Fölin lipputulot todellisuudessa vuonna 2023 noin 1 milj. € korkeammat.

Lipputulot eri lipputyypien välillä jakautuvat selvästi nousumääriä tasaisemmin, koska kausiliput ovat edullisimpia. Tässä työssä on tarkasteltu muutoksia lasten ja nuorten lippujen ikärajoihin, mikä heijastuisi myös opiskelijalippuihin.

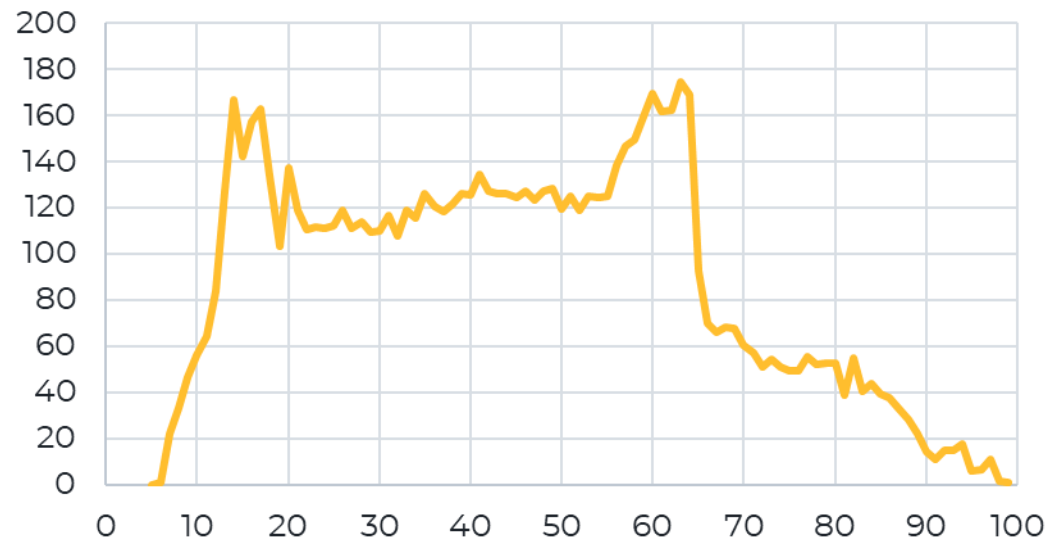

Eri ikäisten joukkoliikenteen käyttö

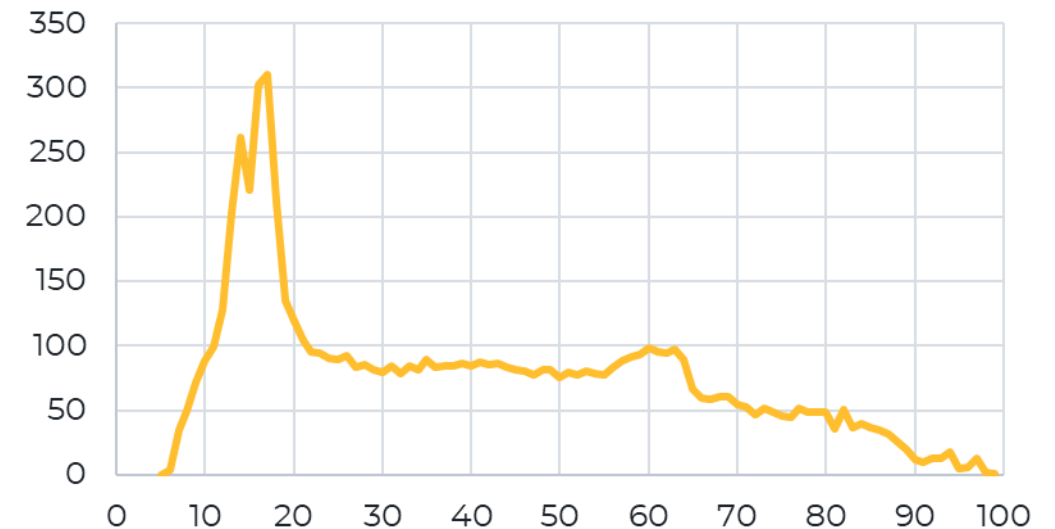
Nuoret käyttävät joukkoliikennettä eniten. Joukkoliikenteen käyttö on suurinta nykyisen nuorisolipun ikäryhmässä (14–19-vuotiaat). Joukkoliikenteen käyttö vähenee merkittävästi ajokortin saamisen ja työelämään siirtymisen myötä. Ikäryhmässä monet saattavat hankkia henkilöauton ja siirtyä henkilöauton käyttäjiksi. Joukkoliikenteen alemmat lippujen hinnat voivat jonkin verran lisätä joukkoliikenteen käyttöä. Todennäköisesti olennaisempi joukkoliikenteen matkustajamäärien kasvua lisäävä tekijä voi olla palvelutason parantaminen esimerkiksi runkolinjaston myötä, koska henkilöauton kokonaiskustannukset ovat joukkoliikennettä suuremmat ja monet ovat valmiit maksamaan henkilöauton käytöstä.

Oheisissa kaaviossa on kuvattu joukkoliikenteen nousumäärät ja lipputulot suhteutettuna ikävuoden väestömäärään. Työikäisten joukkoliikenteen käyttö on melko tasaista, mutta nousumäärät kasvavat jonkin verran 55–65-vuotiaiden ikäryhmässä. Lipputulojen osalta ei ole nousumäärien kaltaista piikkiä nuorissa ikäluokissa, koska nuoriso- ja opiskelijalippujen hinnat ovat pienemmät. Sen sijaan 55–65-vuotiaista pääosa käyttää aikuisten lippuja, mikä näkyy ko. ikäryhmässä suurempina lipputuloina.

Henkilömäärään suhteutetut lipputulot
ikävuosittain (€/hlö/vuosi, sis. alv 10 %)

Väestömäärään suhteutetut nousumäärät
ikävuosittain (nousua/hlö/vuosi)

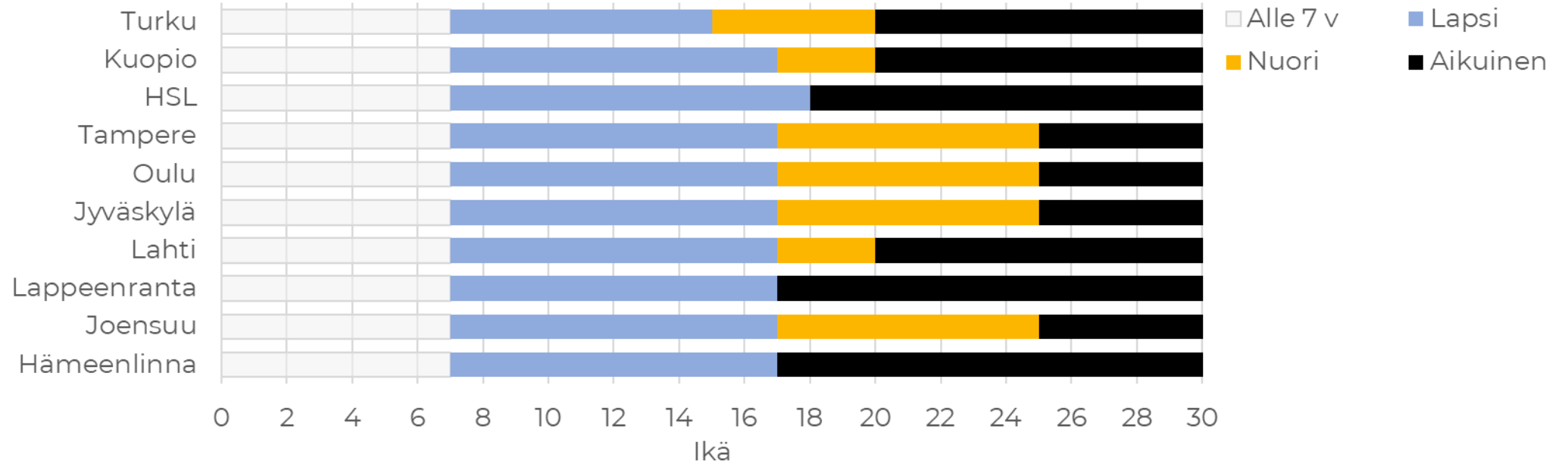

2. Lippujen hintataso ja ikäraajat verrattuna joihinkin muihin kaupunki-seutuihin

Ikäraajat muissa kaupungeissa

Kausi- ja arvotuotteiden ikäryhmät

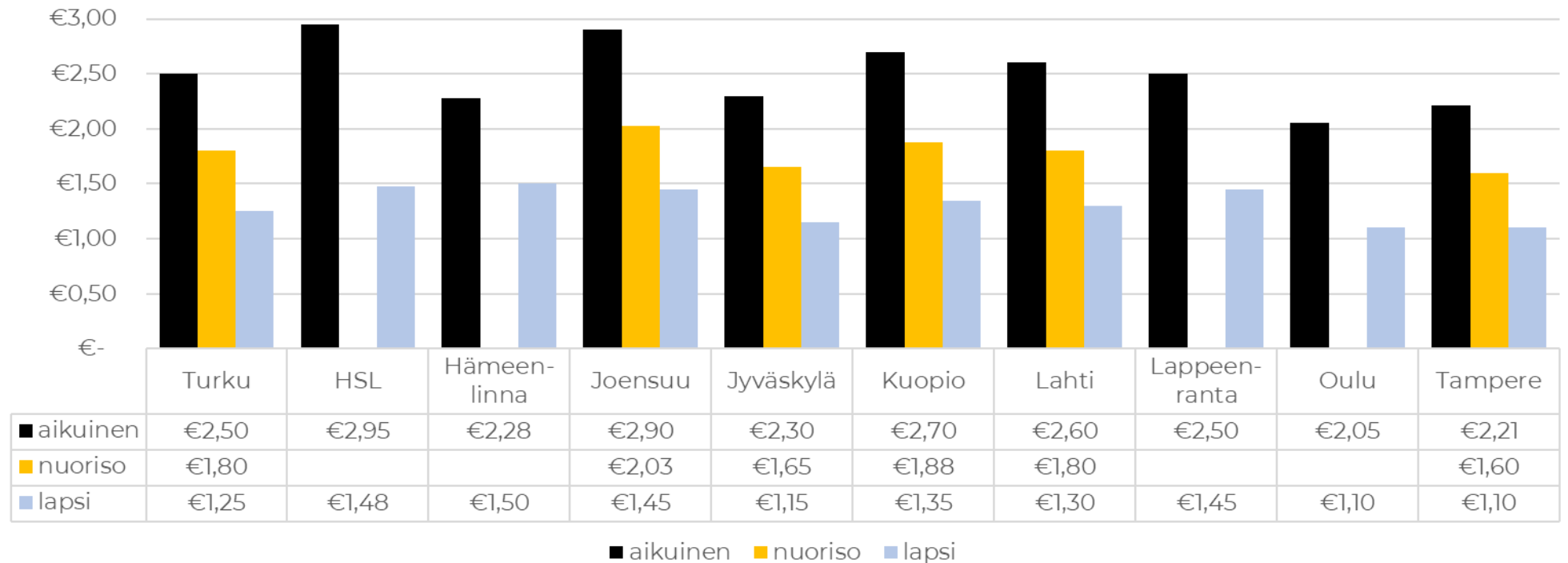

Kaikissa vertailuissa kaupungeissa alle 7-vuotiaat lapset kulkevat maksutta. Lasten lipun yläikäraja on Fölillä kaikkein alhaisin. Pääosassa muista kaupunkiseuduista yläikäraja on 16 vuotta, paitsi HSL:llä, jossa yläikäraja on 17 vuotta.

Nuorisolipun yläikäraja on Fölillä, Kuopiossa ja Lahdessa 19 vuotta. HSL:llä ei puolestaan ole lainkaan nuorisolippua, vaan lasten lipun yläikärajaa vanhemmat maksavat aikuisten lipun hinnan, elleivät ole esimerkiksi opiskelijoita. Nuorisolipun yläikäraja on useassa kaupungissa, kuten Tampereella, Oulussa, Jyväskylässä ja Joensuussa, 24 vuotta.

Kertalipuissa asiakasryhmiä ovat tavallisesti vain aikuiset ja lapset.

Arvolipun hintojen vertailu muihin kaupunkeihin

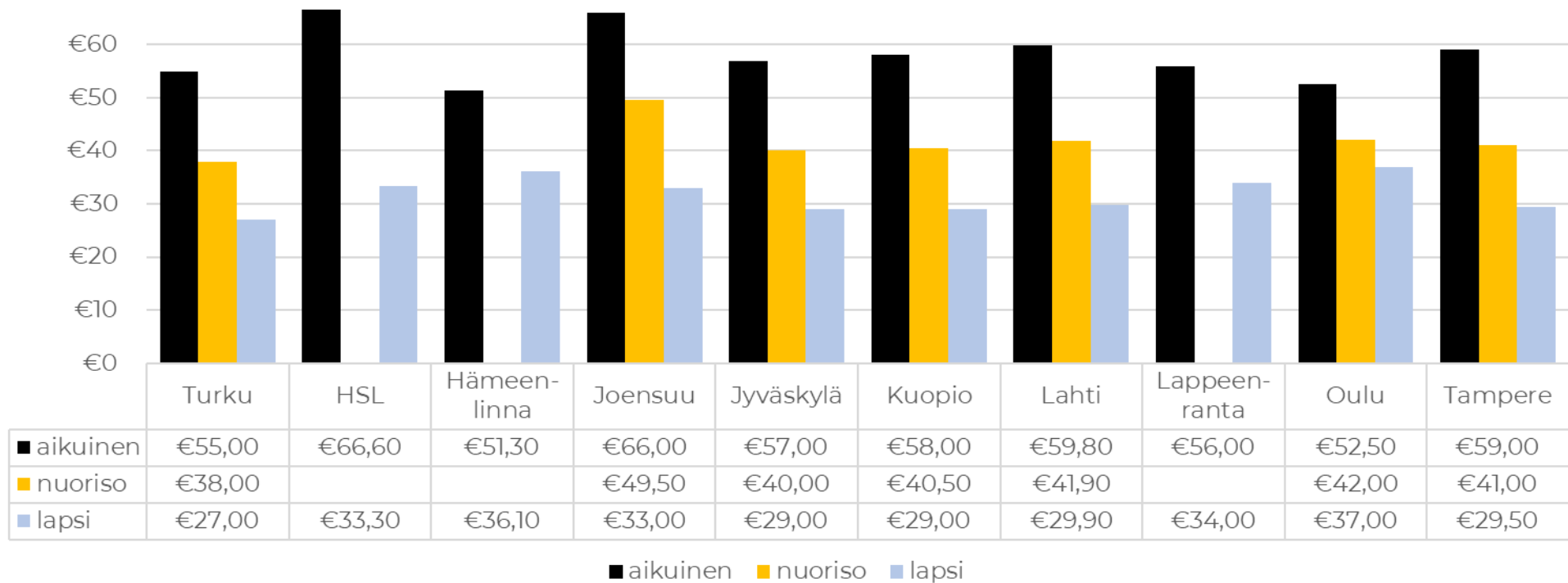

Fölin arvolipun hinta on varsin kilpailukykyinen verrattuna muihin kaupunkeihin varsinkin, kun huomioidaan, että samalla hinnalla voi matkustaa koko Föli-alueella tasatariffilla.

Kuopiossa ja Lahdessa pienin vyöhykelippu on AB. HSL:ssä minimivyöhykemäärä on kaksi vyöhykettä (AB tai BC), mutta D-vyöhykkeellä on ostettavissa myös pelkkä D-vyöhykkeen lippu.

HSL:llä, Oulussa, Lappeenrannassa ja Hämeenlinnassa ei ole nuorisoarvolippua.

Kausilipun hintojen vertailu muihin kaupunkeihin

Fölin kausilipun hinta on yksi edullisimmista vertailuista kaupungeista. Vain Hämeenlinnassa ja Oulussa on kausilipun hinta on edullisempi. Föli-alueella on tasatariffi toisin kuin muissa vertailuista kaupungeista. Siten pidemmällä matkoilla Fölin kausilippu on edullisin.

Kuopiossa ja Lahdessa pienin vyöhykelippu on AB. HSL:ssä minimivyöhykemäärä on kaksi vyöhykettä (AB tai BC) D-vyöhykkeellä on ostettavissa myös pelkkä D-vyöhykkeen lippu.

HSL:llä, Lappeenrannassa ja Hämeenlinnassa ei ole nuorisokausilippua.

3. Lippujen hinnoittelun muutosten vaikutukset

Lippujen hintajousto

Lippujen hintojen muutosten vaikutuksia matkustajamääriin ja lipputuloihin arvioidaan hintajoustoilla. Hintajousto kuvaa, kuinka paljon lipun hinnan muutos vaikuttaa kysyntään eli myyntiin lippuihin. Hintajousto on tavallisesti negatiivinen, koska lipun hinnan nosto vähentää lippujen myyntiä.

Lippujen lyhyen aikavälin hintajoustopona on käytetty monissa selvityksissä Suomessa $-0,3$. Tämä kuvaa muutosta lippujen kysynnässä muutosta seuraavan vuoden aikana. Pitkällä aikavälillä hintajousto on tavallisesti noin kaksinkertainen. Pitkän aikavälin vaikutuksista merkittävä osa saavutetaan muutaman vuoden aikana, mutta tasapainotilanne saavutetaan noin 10 vuodessa. Lyhyellä aikavälillä lippujen hintamuutos vaikuttaa esimerkiksi siten, että edullisempi hinta houkuttelee jonkin verran siirtymään muusta kulkutavasta joukkoliikenteen käyttöön. Pitkällä aikavälin hintajousto on suurempi, koska esimerkiksi auton omistukseen liittyvät valintoja tehdään harvemmin ja hitaammin.

HSL on selvittänyt lippujen hintajoustoja hintajoustoputkimuksissa vuosina 2014 ja 2021. Viimeisimmässä tutkimuksessa on arvioitu hintajoustopot logit-mallilla, jonka kautta arvioidut hintajoustopot kuvaavat pitkän aikavälin tasapainotilannetta. Hintajoustopot on arvioitu erikseen eri lipputyypeille. Kausilipun hintajousto on $-0,12$, arvolipun $-0,42$ ja kertalipun $-0,61$. Kausilipun hintajousto on alhainen esimerkiksi sen vuoksi, että kausilipun käyttäjissä mm. autonomistus on vähäisempää eikä valintaa kulkutavasta tehdä niin usein. Varsinkin kertalipun käyttäjä saattaa useinkin tehdä valinnan joukkoliikenteen ja muun kulkutavan välillä.

Hintajoustopot voivat todellisuudessa olla merkittävästi erilaisia. Lippujen kysyntään vaikuttavia tekijöitä ovat esimerkiksi:

- Käyttäjätyyppi – kaikilla ei ole mahdollisuutta siirtyä esim. henkilöauton käyttäjiksi
- Matkatyyppi – muutokset työmatkojen kulkumuotojakaumassa ovat pienempiä kuin vapaa-ajan matkoilla
- Laajoissa kaupungeissa hintajoustopot ovat pienemmät kuin esimerkiksi keskisuurissa kaupungeissa
- Jos hintataso koetaan ennestään korkeaksi, voi hintajousto olla suurempi
- Hinnan korotuksen on havaittu vaikuttavan enemmän kuin hinnan laskemisen

Lippujen hinnoittelun kehittäminen

VE0+: Lasten lippujen yläikärajan nostaminen

Föli myy nykyisin lastenlippuja 7–14-vuotiaille. Tässä vaihtoehdossa on tarkasteltu, kuinka paljon kaikkien lippujen hintoja pitäisi nostaa keskimäärin, jos lasten lippuja myytäisiin 7–16-vuotiaille eli myös 15–16-vuotiaille .

Vaikutuksia on arvioitu käyttäen eri hintajoustoja. Vaikutukset kokonaisnousumääriin ja lippujen hintojen nostotarpeeseen on esitetty alla olevassa taulukossa.

	Kaikki ikäluokat			15–16-vuotiaat		
	nousua/v	nousujen muutos	Keskimääräinen lippujen hintojen muutos	nousua/v	nousujen muutos	lipputulot eur/v
Nykytilanne	25 320 000			1 540 000		800 000
Hintajousto -0,3	25 330 000	0,1 %	0,4 %	1 580 000	3,0 %	720 000
Hintajousto -0,6	25 340 000	0,1 %	0,5 %	1 630 000	6,0 %	750 000
Hintajousto (HSL)	25 300 000	- 0,0 %	0,5 %	1 570 000	1,9 %	710 000

Lasten lippujen yläikärajan nostaminen kahdella vuodella lisää 15–16-vuotiaiden joukkoliikenteen käyttöä. Jos lipputulokertymä halutaan pitää ennallaan, tulee kaikkien ikäluokkien hintoja nostaa keskimäärin 0,4–0,5 % kompensoimaan 15–16-vuotiaiden lipunhinnan alennusta.

Peruskoululaiset saavat nykyisin kunnalta koululaislipun koulumatkoja varten, kun koulumatka on yli 5 km. Fölin koululaislipputulo oli noin 1,8 milj. euroa vuonna 2023. Toisen asteen maksuttomassa opetuksessa olevat opiskelijat saavat Kelan kautta maksuttoman kausilipun, jos koulumatka on yli 7 km. 15-vuotiaiden nousuista arviolta 17 % tehdään peruskoululaisten koululaislipulla ja 17-vuotiaiden nousuista 32 % tehdään Kelan korvaamilla lipuilla.

Peruskoululaisten koulumatkaliput ja toisella asteella Kelan kustantamien lippujen osuus matkustuksesta on hyvin suuri. Tämä vähentää merkittävästi lasten lipun yläikärajan vaikutuksia matkustamiseen ja lippujen hintojen korotustarpeeseen. Toisaalta yläikärajan nosto voidaan kokea oikeudenmukaiseksi, koska tällöin alle 5 km peruskoulumatkoilla ja alle 7 km toisen asteen opiskelumatkoilla voidaan matkustaa nykyistä edullisemmin lasten lippujen hinnoilla. Kun merkittävä osa saa maksuttomia matkoja, voidaan lasten lipun yläikärajan nostaminen kokea oikeudenmukaiseksi.

Lippujen hinnoittelun kehittäminen

VE 1A: Nuorisolippujen ikärajan muutos, yläikäraja 29 vuotta ja lasten lipun yläikärajan nosto. Opiskelijalippu poistetaan.

Föli myy nykyisin nuorisolippuja 15–19-vuotiaille. Tässä vaihtoehdossa on tarkasteltu, millaiset vaikutukset olisivat, jos lasten lippujen yläikäraja olisi jatkossa 16 vuotta ja nuorisolippuja myytäisiin 17–29-vuotiaille. Lisäksi opiskelijalippu poistettaisiin kokonaan. Alle 30-vuotiaiden opiskelijoiden hinnoittelu ei muuttuisi, koska he voivat jatkossa matkustaa nuorisolipulla. Yli 29-vuotiaat opiskelijat maksaisivat kuitenkin jatkossa aikuisten lipun hinnan. Vaikutukset kokonaisnousumääriin ja lippujen hintojen muutoksiin tilanteessa, jossa kokonaislipputulot säilytetään ennallaan, on esitetty alla olevassa taulukossa.

	Kaikki ikäluokat			20–29-vuotiaat		
	nousua/v	nousujen muutos	Keskimääräinen lippujen hintojen muutos	nousua/v	nousujen muutos	lipputulot eur/v
Nykytilanne	25 320 000			4 410 000		4 970 000
Hintajousto -0,3	25 220 000	- 0,4 %	3,3 %	4 570 000	3,5 %	4 390 000
Hintajousto -0,6	24 820 000	- 2,0 %	5,2 %	4 660 000	5,6 %	4 540 000
Hintajousto (HSL)	25 180 000	- 0,5 %	3,6 %	4 530 000	2,7 %	4 390 000

Vaikutuksen suuruuteen vaikuttaa, kuinka suuri osa nuorisolipun alennukseen oikeutetuista siirtyisi kertalipuista arvokorttiin. Seuraavassa on esitetty tulokset ilman sulkua, mikäli 1/3 siirtyisi kertalipusta arvokorttiin (ja suluissa, mikäli 2/3 siirtyisi arvokorttiin).

Jos kokonaislipputulot pyritään säilyttämään ennallaan, tulee lippujen hintoja nostaa ikärajojen muutoksien vuoksi keskimäärin 3,3–5,2 %. (4,4–7,1 %). Lippujen hintojen nostaminen vähentäisi joukkoliikenteen käyttöä 100 000–500 000 nousulla/vuosi (160 000–730 000 nousua/vuosi). Tarkastellussa ikäryhmässä, 20–29-vuotiaissa, nousumäärä kasvaisi 2,7–5,6 % (3,8–5,7 %).

Opiskelijalipun poistuminen kokonaan vähentää hallinnollista työtä, kun ei ole enää tarvetta opiskeluoikeuden tunnistamiseen. Muutos nostaisi kuitenkin yli 29-vuotiaiden opiskelijoiden lippujen hintoja. Yli 29-vuotiaat opiskelijat tekevät nykyisin noin 930 000 nousua/vuosi. Yli 10 km opiskelumatkoilla tilanne ei kuitenkaan muuttuisi merkittävästi, koska omavastuun ylittyessä opiskelijat ovat oikeutettuja Kela-koulumatkalippuun.

Lippujen hinnoittelun kehittäminen

VE 1B: Nuorisolippujen ikärajan muutos, yläikäraja 29 vuotta ja lasten lipun yläikärajan nosto. Opiskelijalippu säilytetään.

Tämä vaihtoehto on muuten samanlainen kuin VE1A, mutta opiskelijalippu säilytetään. Tämä vaihtoehto hyödyttää siten yli 29-vuotiaita opiskelijoita. Vaikutukset kokonaisnousumääriin ja lippujen hintojen muutoksiin tilanteessa, jossa kokonaislipputulot säilytetään ennallaan, on esitetty alla olevassa taulukossa.

	Kaikki ikäluokat			20–29-vuotiaat		
	nousua/v	nousujen muutos	Keskimääräinen lippujen hintojen muutos	nousua/v	nousujen muutos	lipputulot eur/v
Nykytilanne	25 320 000			4 410 000		4 970 000
Hintajousto -0,3	25 250 000	- 0,3 %	4,1 %	4 560 000	3,2 %	4 410 000
Hintajousto -0,6	24 920 000	- 1,6 %	5,7 %	4 640 000	5,2 %	4 540 000
Hintajousto (HSL)	25 150 000	- 0,7 %	4,7 %	4 520 000	2,3 %	4 420 000

Vaikutuksen suuruuteen vaikuttaa se, kuinka suuri osa nuorisolipun alennukseen oikeutetuista siirtyisi kertalipuista arvokorttiin. Seuraavassa on esitetty tulokset ilman sulkua, mikäli 1/3 siirtyisi kertalipusta arvokorttiin (ja suluissa, mikäli 2/3 siirtyisi arvokorttiin).

Jos kokonaislipputulot pyritään säilyttämään ennallaan, tulee lippujen hintoja nostaa ikärajojen muutoksista johtuen keskimäärin 4,1–5,7 % (5,2–7,7 %). Lippujen hintojen nostaminen vähentäisi joukkoliikenteen käyttöä 70 000–400 000 nousulla/vuosi (130 000–640 000 nousua/vuosi). Tarkastellussa ikäryhmässä, 20–29-vuotiaissa, nousumäärä kasvaisi 2,3–5,2 % (3,4–5,3 %).

Ikäryhmässä 20–29 opiskelijoiden osuus on melko suuri. Esimerkiksi 21-vuotiaiden nousuista 53 % tehdään opiskelijalipuilla. Nuoriso- ja opiskelijalippu ovat samanhintaisia, joten opiskelijoiden osalta muutos ei vaikuttaisi lipun hintaan eikä lipputuloihin. Muutoksen myötä ikäryhmässä ei ole kuitenkaan tarvetta opintuuden tunnistamiseen, mikä vähentää hallinnollista työtä. Yli 10 km opiskelumatkoilla Kela maksaa omavastuun ylittävät matkakustannukset. Kela-tuettujen lippujen suhteellinen osuus ikäryhmässä on kuitenkin selvästi vähäisempi kuin alle 20-vuotiailla. Kela-lippujen osuus 20–29-vuotiaiden nousuista on alle 1 %.

Lippujen hinnoittelun kehittäminen

VE 2: Nuorisolippu poistetaan, lasten lipun yläikäraja 17 vuotta. Opiskelijalippu säilytetään.

Tässä vaihtoehdossa muutetaan lasten lippujen ikäraja HSL-alueen käytännön mukaiseksi eli lapsen lipulla voivat matkustaa 7–17-vuotiaat. Opiskelijalippu on edelleen käytössä, mutta nuorisolippu poistetaan valikoimista. Vaikutukset kokonaisnousumääriin ja lippujen hintojen muutoksiin tilanteessa, jossa kokonaislipputulot säilytetään ennallaan, on esitetty alla olevassa taulukossa.

	Kaikki ikäluokat			15–19-vuotiaat		
	nousua/v	nousujen muutos	Keskimääräinen lippujen hintojen muutos	nousua/v	nousujen muutos	lipputulot eur/v
Nykytilanne	25 320 000			3 580 000		1 940 000
Hintajousto -0,3	25 330 000	0,0 %	0,5 %	3 620 000	1,2 %	1 850 000
Hintajousto -0,6	25 310 000	- 0,0 %	0,6 %	3 660 000	2,3 %	1 870 000
Hintajousto (HSL)	25 310 000	- 0,0 %	0,5 %	3 600 000	0,8 %	1 850 000

Vaikutuksen suuruuteen vaikuttaa se, kuinka suuri osa 18–19-vuotiaista nuorisolippua käyttävistä olisi oikeutettu jatkossa opiskelijalippuun. Seuraavassa on esitetty tulokset ilman sulkua, mikäli 4/5 ikäluokasta olisi oikeutettu opiskelijalippuun (ja suluissa, mikäli vain 1/2 ikäluokasta olisi oikeutettu opiskelijalippuun).

Jos kokonaislipputulot pyritään säilyttämään ennallaan, tulee lippujen hintoja nostaa ikärajojen muutoksista johtuen keskimäärin 0,5–0,6 %. (0,1–0,6 %). Lippujen hintojen nostamisen vaikutus joukkoliikenteen käyttöön olisi vähäinen, laskien tai nostaen skenaarista riippuen nousijamääriä 10 000 nousulla/vuosi (vähennystä 0–70 000 nousua/vuosi). Tarkastellussa ikäryhmässä, 15–19-vuotiaissa, nousumäärä kasvaisi 0,8–2,3 % (0,1–0,3 %).

Vaihtoehdon vaikutusten tarkka arviointi on haastavaa. Koska oppivelvollisuus ulottuu nykyisin toiselle asteelle, todennäköisesti lähes kaikki ikäluokasta on oikeutettuja joko Kela-tuettuun maksuttomaan koulumatkalippuun tai opiskelijalippuun. 17-vuotiaiden nousuista 32 % tehdään Kelan koulumatkalipuilla. Mikäli loppuosa ikäluokasta on lähes kokonaan oikeutettuja opiskelijalippuun, kasvaa hallinnollinen työ merkittävästi opiskeluoikeuden tarkistamiseksi.

Lippujen hinnoittelun kehittäminen

VE 3: Nykyiset ikäraajat, mutta kokonaislipputuloja kasvatetaan 1 milj. eur/vuosi (+alv).

Tässä vaihtoehdossa ikäraajat ja lipputyypit ovat nykyisiä. Lippujen hintoja nostetaan niin, että kokonaislipputuloja saadaan miljoona euroa (alv 0 %) vuodessa enemmän kuin vertailutilanteessa.

	Kaikki ikäluokat			
	nousua/v	nousujen muutos	Keskimääräinen lippujen hintojen muutos	Kokonaislipputulo
Nykytilanne	25 320 000			27 720 000
Hintajousto -0,3	24 910 000	- 1,6 %	5,3 %	28 720 000
Hintajousto -0,6	23 660 000	- 6,5 %	10,8 %	28 720 000
Hintajousto (HSL)	24 860 000	- 1,8 %	6,0 %	28 720 000

Jos kokonaislipputuloja pyritään nostamaan miljoonalla eurolla (alv 0 %) ilman muita muutoksia, tulee lippujen hintoja nostaa keskimäärin 5,3–10,8 %. Lippujen hintojen nostamisen vaikutus joukkoliikenteen käyttöön olisi melko merkittävä. Nousut vähenisivät 410 000–1 660 000 nousulla/vuosi eli noin 1,6–6,5 %. Lyhyen aikavälin hintajoustolla -0,3 vaikutus on -1,6 %. Pitkän aikavälin hintajoustolla muutos on -6,5 %. HSL:n hintajoustotutkimuksen tulokset kuvaavat myös pitkän aikavälin tilannetta. HSL:n hintajoustolla arvioituna muutokset olisivat -1,8 %.

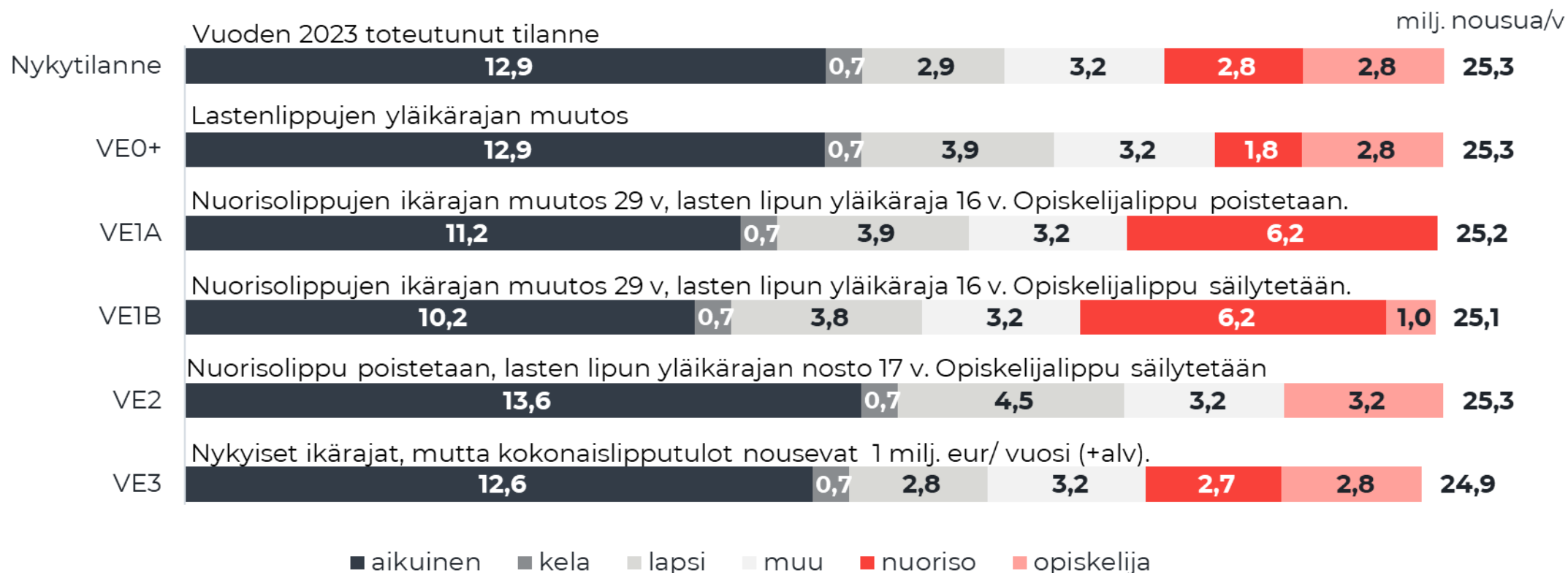
Föli-alueen lippujen hinnat ovat olleet pitkään ennallaan. Hintajoustot kuvaavat vaikutuksia tilanteessa, jossa ei tapahdu muita muutoksia. Viime vuosina kuitenkin kuluttajahintaindeksi ja polttoaineiden hinnat ovat kasvaneet merkittävästi (polttoaineiden hintojen viittauksella kuvataan muiden kulkutapojen, erityisesti henkilöautoilun käyttökustannusten muutosta). Myös liikenteen tuotantokustannusten muutosta kuvaava linja-autoliikenteen kustannusindeksi on kasvanut merkittävästi. Siten vaikutukset nousumääriin voivat olla pienempiä. Toisaalta kustannustason nousu on hidastunut, joten muutokset kuvaavat jälleen paremmin tilannetta vuoteen 2023 nähden.

Lippujen hinnoittelun kehittäminen

Toimenpiteiden ja vaihtoehtojen vaikutus kokonaisnousumääriin

Tarkastellut lasten ja nuorten lippujen ikärajojen nostamiset lisäävät joukkoliikenteen käyttöä ko. ryhmissä, kun lippujen hinnat alenevat. Kokonaisnousijamäärät kuitenkin laskevat, koska lipputulot pyritään säilyttämään ennallaan nostamalla lipputuotteiden hintatasoa muutoksien kompensoimiseksi.

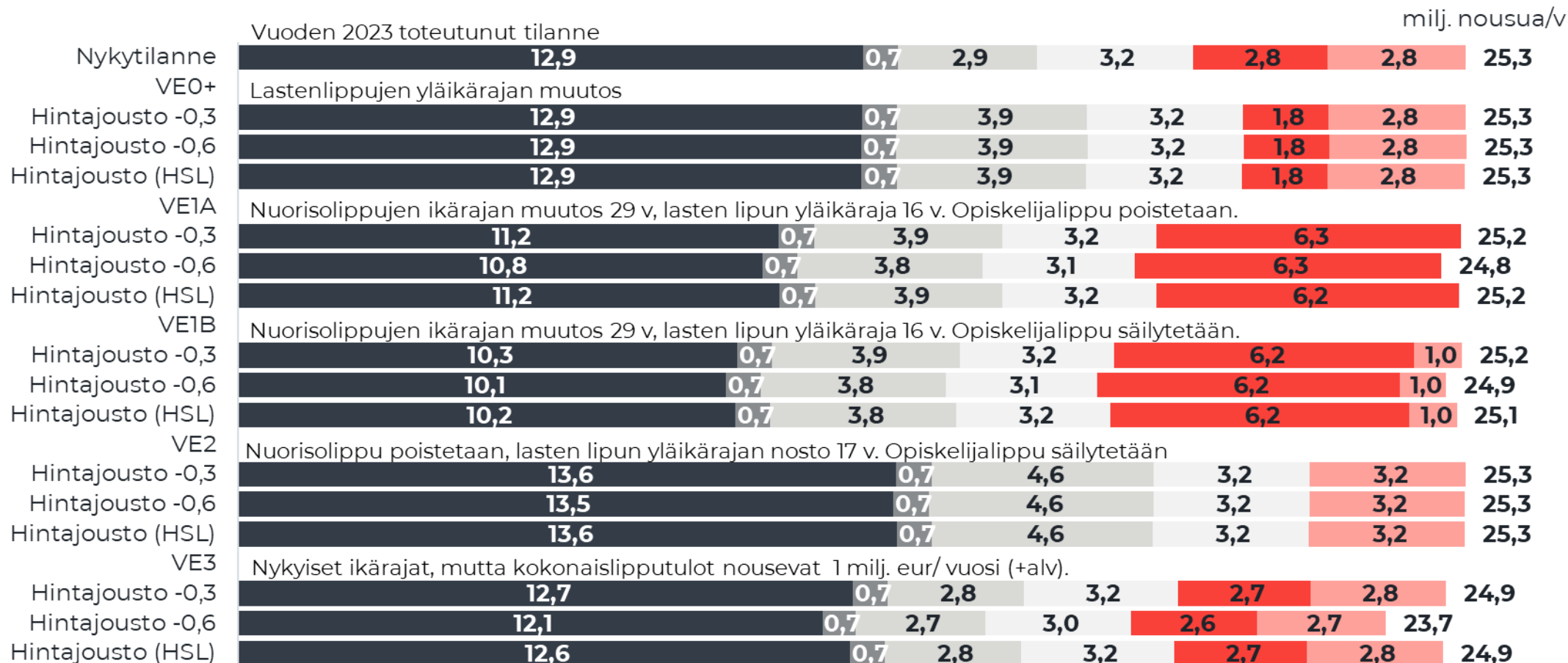
Kaaviossa on esitetty tilanne, jossa VE1A:ssa ja VE1B:ssa kertalippua käyttävistä nuorisolippuun jatkossa oikeutetuista henkilöistä 1/3 siirtyisi arvokortin käyttäjäksi ja VE2:ssa 4/5 nuorisolippuikäisistä 18–19-vuotiaista käyttäisi opiskelijalippua. VE 1:ssä 20–29-vuotiaat, nykyisin opiskelijalippua käyttävät, siirtyvät jatkossa samanhintaisen nuorisolipun käyttäjäksi. Käytetty hintajousto on HSL:n hintajoustotutkimuksen mukainen.

Lippujen hinnoittelun kehittäminen

Toimenpiteiden ja vaihtoehtojen vaikutus kokonaisnousumääriin

Seuraavassa kaaviossa on esitetty vaihtoehtojen vaikutukset nousumääriin kaikilla tarkastelluilla hintajoustovaikutuksilla. Vaikutukset ovat merkittävämpiä pitkän aikavälin hintajoustolla -0,6 arvioituna. Toisaalta lyhyen aikavälin hintajouston -0,3 ja HSL:n hintajoustolla arvioituna vaikutukset ovat melko samanlaisia, vaikka HSL:n hintajoustopot kuvaavat pitkän aikavälin vaikutuksia.

■ aikuinen ■ kela ■ lapsi ■ muu ■ nuoriso ■ opiskelija

Lippujen hinnoittelun kehittäminen

Toimenpiteiden ja vaihtoehtojen vaikutus kokonaislipputuloihin

Vaihtoehtoisissa tavoitteena on ollut, että kokonaislipputulot säilyvät ennallaan. VE 3:ssa on tavoitteena ollut kuitenkin 1,0 milj. eur/v (+alv) lipputulojen kasvu. Ikärajojen muuttuessa ja mahdollisesti opiskelija- ja myös nuorisolipun poistaminen vaikuttaa merkittävästi lipputulojen jakoon eri ryhmien kesken.

Kaaviossa on esitetty tilanne, jossa VE 1A:ssa ja VE 1B:ssa kertalippua käyttävistä nuorisolippuun jatkossa oikeutetuista henkilöistä 1/3 siirtyisi arvokortin käyttäjäksi ja VE 2:ssa 4/5 nuorisolippuikäisistä 18–19-vuotiaista käyttäisi opiskelijalippua.

VE 1:ssä 20–29-vuotiaat, nykyisin opiskelijalippua käyttävät, siirtyvät jatkossa samanhintaisen nuorisolipun käyttäjäksi.

Käytetty hintajousto on HSL:n hintajoustotutkimuksen mukainen

Lippujen hinnoittelun kehittäminen

Toimenpiteiden ja vaihtoehtojen vaikutus kokonaislipputuloihin

Seuraavassa kaaviossa on esitetty vaihtoehtojen vaikutukset lipputuloihin kaikilla tarkastelluilla hintajoustovaikutuksilla. Jakaumat kaikissa vaihtoehdoissa eri hintajoustoilla eri ryhmien välillä ovat melko samanlaiset, koska tavoitteena on ollut lipputulojen säilyminen ennallaan. Kuitenkin VE 3:ssa tavoitteena on 1,0 milj. eur/v (+alv) lipputulojen kasvu. Muutoksiin eri ryhmien välillä vaikuttaa muutokset ikärajoissa sekä mahdolliset opiskelija- ja nuorisolippujen poistuminen.

	Vuoden 2023 toteutunut tilanne					milj. euroa/v	
Nykytilanne	19,0	1,7	2,9	1,9	2,3	27,7	
VE0+ Lastenlippujen yläikärajan muutos							
Hintajousto -0,3	19,1	2,3	2,9	1,1	2,3	27,7	
Hintajousto -0,6	19,1	2,3	2,9	1,1	2,3	27,7	
Hintajousto (HSL)	19,1	2,3	2,9	1,1	2,3	27,7	
VE1A Nuorisolippujen ikärajan muutos 29 v, lasten lipun yläikäraja 16 v. Opiskelijalippu poistetaan.							
Hintajousto -0,3	16,9	2,3	3,0	5,5		27,7	
Hintajousto -0,6	16,7	2,4	2,9	5,7		27,7	
Hintajousto (HSL)	16,9	2,3	3,0	5,5		27,7	
VE1B Nuorisolippujen ikärajan muutos 29 v, lasten lipun yläikäraja 16 v. Opiskelijalippu säilytetään.							
Hintajousto -0,3	16,1	2,4	3,0	5,5	0,8	27,7	
Hintajousto -0,6	16,0	2,4	2,9	5,6	0,8	27,7	
Hintajousto (HSL)	16,0	2,4	3,0	5,5	0,8	27,7	
VE2 Nuorisolippu poistetaan, lasten lipun yläikärajan nosto 17 v. Opiskelijalippu säilytetään							
Hintajousto -0,3	19,6	2,7	2,9	2,5		27,7	
Hintajousto -0,6	19,6	2,8	2,9	2,5		27,7	
Hintajousto (HSL)	19,6	2,7	2,9	2,5		27,7	
VE3 Nykyiset ikärajat, mutta kokonaislipputulot nousevat 1 milj. eur/ vuosi (+alv).							
Hintajousto -0,3	19,7	1,7	3,0	1,9	2,3	28,7	
Hintajousto -0,6	19,7	1,7	3,0	1,9	2,3	28,7	
Hintajousto (HSL)	19,7	1,7	3,0	2,0	2,4	28,7	

■ aikuinen ■ kela ■ lapsi ■ muu ■ nuoriso ■ opiskelija

Vaikutusten arvioinnissa huomioitavat asiat

Työssä on käytetty matkustus- ja lipputuloaineistoa vuodelta 2023. Vaikutusten arvioinnissa on tunnistettu seuraavat tekijät, jotka vaikuttavat tulosten luotettavuuteen:

- Kunkin tapahtuman osalta on ollut käytettävissä tieto, minkä ikäisenä matkustustapahtuma on tehty. Kuitenkin aineiston ikätiedossa on ollut noin kuukauden pituinen viive, mikä on korjattu aineistoa käsiteltäessä.
- Matkakorttien ikätiedoissa on jonkin verran virheitä. Liikkeelle on laskettu jonkin verran käytettyjä matkakortteja, joista ei ole ikätietoa korjattu. Lisäksi on muita virheitä ikätiedoissa, mikä aiheuttaa sen, että esimerkiksi lapset ovat aineistossa ostaneet aikuisten lippuja. Jonkin verran saatetaan myös matkustaa aiemmalla edullisemmalla hinnalla, mikäli esimerkiksi nuorisolippuiän päättyessä ostetaan pidempi kausilippu nuorisolipun hinnalla. Pitkiä kausilippuja ostetaan kuitenkin erittäin vähän.
- Ikävuositieto on saatavissa vain matkakorteista. Haltijakohtaisten, mobiililippujen, lähimaksun ja busseista ostettavien kertalippujen osalta ei ole saatavissa ikävuositietoa. Työssä on oletettu, että näiden lippujen ikäjakauma on sama kuin matkakortilla tehtävien arvolippumatkojen ikäjakauma asiakasryhmittäin. Todennäköisesti kuitenkin nuoret saattavat käyttää vähemmän käteistä ja enemmän mobiili- ja lähimaksua.
- Oletuksena on käytetty, että lipputulo/nousu on sama kaikilla ikävuosilla (eli vaihtoja ja kausilippuja käytetään samassa suhteessa yhtä ahkerasti)
- Arvolippujen lipputulo nousua kohden ei ole suoraan myyntidatasta laskettu lataamisen ja matkustamisen liittyvän viiveen takia, vaan ne on arvioitu matkojen asiakashinnoista. Kokonaislipputulot nykytilassa on pidetty kuitenkin samana kuin myyntidatassa.
- Kaikissa asiakasryhmissä ei myydä kaikkia lipputuotteita. Esimerkiksi nuorisolippu on saatavissa vain matkakortilla. Nykyisin yli 20-vuotiaista osa matkustaa kuitenkin mm. mobiililipulla tai lähimaksulla. Työssä on tehty arvio, että joka kolmannella näistä nousuista siirrytään käyttämään matkakorttia ja edullisempaa nuorisolippua. Herkkyystarkasteluna on tarkasteltu lisäksi, että 2/3 ko. ryhmästä siirtyisi kertalipuista arvokorttiin. Kaikki eivät nykyisinkään käytä edullisinta lipputyyppeä, sillä edullisimmat liput ovat saatavissa matkakortilla, mutta silti osa ikäryhmästä matkustaa kertalipuilla.
- Vaihtoehdossa VE2, jossa nuorisolippu poistetaan ja lasten lipun yläikäraja nostetaan koskemaan kaikkia alaikäisiä, on oletettu, että 18–19-vuotiaista nuorisolipun käyttäjistä 80 % on oikeutettu käyttämään opiskelijalippua. Herkkyystarkasteluna on tarkasteltu lisäksi, että 50 % ko. ryhmästä on oikeutettu käyttämään opiskelijalippua. Voi olla, että suurempikin osa oikeutettu opiskelijalippuun toisen asteen maksuttomuuden vuoksi.
- Muutokset lippujen hinnoissa vaikuttavat tulevaisuudessa joukkoliikenteen käyttöön ja lipputuloihin, mikäli lippujen arvonlisävero nostetaan 10 %:sta 14 %:iin.

4. Yhteenveto

Yhteenveto – lasten lippujen ikärajan nostaminen

Lasten lippujen nykyisen iän (7–14 v.) nostaminen (7–16 v.) ei vaikuta kovin merkittävästi joukkoliikenteen kokonaismatkustajamääriin eikä lipputuloihin. Muutos voi olla luonteva toteuttaa sen vuoksi, että Fölillä on vertailtuihin kaupunkeihin nähden alhaisin lasten lipun yläikäraja. Muutosten vähäisyyteen vaikuttaa se, että peruskoululaisten koulumatkan ollessa yli 5 km, kunta tarjoaa koulumatkoja varten koululaislipun. 15-vuotiaiden nousuista arviolta 17 % tehdään nykyisin koululaislipuilla.

16-vuotiaista osa on jo toisen asteen opiskelijoita. Toisen asteen maksuttomuuden myötä Kela tarjoaa koulumatkalipun, mikäli opiskelumatka on yli 7 km. Esimerkiksi 16-vuotiaiden joukkoliikenteen nousuista 31 % tehdään tällä hetkellä Kela-lipuilla. Kela-lipun käyttäjien määrä on noussut syksyllä 2023, kun kaikki ikäluokat ovat toisen asteen maksuttomassa opetuksessa. Lasten lippujen ikärajojen nosto alentaa joukkoliikenteen käytöstä aiheutuvia kustannuksia niillä, joiden koulumatkat ovat lyhyitä, mutta matkat koetaan pitkiksi esimerkiksi talvella, jolloin pyöräillään vähemmän. Lisäksi ikärajan nosto alentaa liikkumisen kustannuksia vapaa-ajan matkoilla.

Jos lastenlipun yläikäraja nostetaan 17 vuoteen ja nuorisolippu poistetaan sekä opiskelijalippu säilytetään, pitäisi lippujen hintoja nostaa keskimäärin 0,5–0,6 %. Nuorisolipun poistaminen aiheuttaisi merkittävän hallinnollisen työn kasvun, kun toisen asteen maksuttomuuden myötä todennäköisesti suurin osa 18- ja merkittävä osa 19-vuotiaista on oikeutettuja opiskelijalippuun. Ikäluokan nousuista noin kolmannes tehdään Kela-lipuilla. Todennäköisesti suuri osa muusta ikäluokasta olisi oikeutettu opiskelijalippuun. Ei ole välttämättä tarkoituksenmukaista, että lähes kaikilta koko ikäluokasta on tarve tunnistaa opiskeluoikeus.

Yhteenveto – nuorisolipun ikärajan nostaminen sekä lipputulojen kasvun tavoitteen vaikutukset

Jos lasten lippujen ikärajan noston lisäksi toteutetaan nuorisolipun ikärajan nosto 29 ikävuoteen ja opiskelijalippu poistetaan, tulee lippujen hintoja nostaa keskimäärin 3,3–5,2 %, jos halutaan säilyttää lipputulot ennallaan (27,7 milj.€ + alv 10 % vuonna 2023). Jos lisäksi opiskelijalippu säilytetään yli 29-vuotiailla, tulee lippujen hintoja nostaa keskimäärin 4,1–5,7 %.

Nuorisolipun ikärajan nosto vähentää tarvetta opiskelijoiden opinto-oikeuden tunnistamiseen. Nykyisin lukukausien alkaessa merkittävä osa asiakaspalvelupisteessä käynneistä aiheutuu opiskeluoikeuden tunnistamisesta ja myöntämisestä. Järjestely aiheuttaa merkittäviä jonoja asiakaspalvelupisteessä. Muutosten myötä asiakaspalvelupisteen kuormitus vähenee merkittävästi lukukausien alkaessa.

Edellä on oletettu, että 1/3 nuorisolippuun jatkossa oikeutetuista kertalippujen käyttäjistä siirtyy arvokortin käyttäjiksi, koska nuorisolippu tarjotaan vain matkakortille. Herkkyystarkasteluna on lisäksi tarkasteltu tilannetta, jossa 2/3 ryhmästä siirtyy matkakortin käyttäjiksi. Määrä vaikuttaa merkittävästi nousumäärien ja lipputulojen muutoksiin. Siirtyvä osuus voi olla oletuksia pienempikin, koska nykyisin moni käyttää kertalippuja, vaikka ne ovat kalleimpia. Määrä vaikuttaa merkittävästi lipputuloihin, koska nykyisin 18 % nousuista tehdään kertalipuilla, mutta lipputuloista 35 % tulee kertalipuista.

Työssä tehtiin lisäksi tarkastelu, kuinka paljon lipun hintoja pitäisi keskimäärin nostaa, että kokonaislipputulo kasvaisi 1 milj. euroa + alv. Lippujen hintoja tulisi nostaa 5,3–10,8 %. Nousumäärät alenisivat 0,4–1,6 milj. nousulla/vuosi eli 1,6–6,5 %. Föli-alueen lippujen hinnat ovat olleet pitkään ennallaan. Hintajoustot kuvaavat vaikutuksia tilanteessa, jossa ei tapahdu muita muutoksia. Viime vuosina kuitenkin muiden kulkumuotojen, kuten myös yleisesti kuluttajahintaindeksi on kasvanut. Siten vaikutukset nousumääriin voivat olla pienempiä. Toisaalta kustannustason nousu on hidastunut, joten muutokset kuvaavat jälleen paremmin tilannetta vuoteen 2023 nähden.